POHJOLAN SANOMAT 27.9.2011

Länsi-Pohjan jousikvartetilta uutta ja vanhempaa

Konsertit

Tasakymmenin Oulusta Ameriikkaan. Länsi-Pohjan jousikvartetti. Kemin kirkossa 21.9.2011.

Länsi-Pohjan jousikvartetin syyskuun konserttiin oli valittu teoksia säveltäjiltä, joiden syntymästä tulee kuluneeksi tänä vuonna pyöreitä vuosia. Amerikkalaissäveltäjät syntyivät sata vuotta sitten, oululaiset edustivat konsertin vanhinta ja uusinta musiikkia.

Moderneimman musiikin takana oli Ilmari Mäenpää (s.1971). Hän kertoi ennen Kemin kirkossa pidettyä konserttia elämästään ja sävellyksistään kulttuurikeskuksen kahviossa. Kymmenkunta kuulijaa sai perehtyä nykysäveltäjän toimenkuvaan. Kirkkoon kerääntyi kamarimusiikin kuulijoita satakunta.

Konsertissa kuulimme Mäenpään ensimmäisen jousikvarteton vuodelta 2007, joka on noin kymmenminuuttinen. Olisi ollut mukava kuulla samalla hänen toinenkin kvartettonsa vuodelta 2009. Tai ehkäpä kuulemme sitten joidenkin vuosien päästä kaikki neljä kvartettoa, jotka tulevat muodostamaan isomman kokonaisuuden.

Ensimmäisessä jousikvartetossa Mäenpää sanoo valon, varjon ja värien leikin olleen mielessään. Viikon takaisessa haastattelussa hän kertoi teoksen syntyneen kivuttomasti. Nyt ensimmäistä kertaa teoksen kuulleena ihastuin sävelkielestä kumpuavaan luonnon voimaan, salaperäisiin ääniin ja rytmeihin.

Oululainen Erik Tulindberg (1761–1814) edusti puolestaan vanhinta säveltäjäkaartia. Hänen ensimmäinen jousikvartettonsa on sävelletty todennäköisesti Turussa vuosien 1781–84 välillä. Oulussa hän toimi lopulta lääninkamreerina, ja oli hyvä viulisti ja sellisti, mikä kuuluu myös kvartettojen kielessä.

Tulindbergiä pidetään ensimmäisenä merkittävänä suomalaisena säveltäjänä. Esikuvanaan hänellä oli Joseph Haydn, toki sijansa oli myös Stamitzilla ja Boccherinilläkin. Ensimmäinen B-duuri-kvartetto on eniten haydnmainen, ja sen sanotaan lukeutuvan säveltäjänsä ilmeikkäimpiin sävellyksiin. Esityksen raikkaus ja iloisuus ovat merkillepantavia, vaikka Adagio-osan keskellä tunnelma syvenee ja vakavoituukin ennen oikukasta ja vauhdikasta Allegro assai -finaalia.

ESAJUHA POSTI

Säveltäjä Ilmari Mäenpään ensimmäinen jousikvartetto kuultiin Länsi-Pohjan jousikvartetin konserteissa.

kamarimusiikkia

Illan amerikkalaissäveltäjät olivat Alan Hovhaness (1911–2000) ja Bernard Herrmann (1911–1975). Hovhanessin neljä kuultua Bagatellia koostuvat aiempien sävellysten teemoista. Niissä sykkii elämänmeno, lukuisat pizzicatot luovat kuvaa maailmanmusiikista ja rauhoittavat. Herrmannin Echoes puolestaan vie kuulijansa monille tuttuihin elokuvamusiikin teemoihin, tällä kertaa lähinnä Psykoon ja Vertigoon.

Mikko Sorri, Anna-Maija Ylisuvanto, Karri Perälä ja Olli-Pekka Kajasviita osoittivat jälleen kerran taiturillista kamarimusiikillista otetta tulkinnoissa. On hienoa kuulla kuinka kvartettisoitossa on intomieltä ja vireyttä tulkinnallisiin ulottuvuuksiin.

Tasakymmenin Oulusta Ameriikkaan -konsertti on kuultavissa Radio Prossa sunnuntaina 2.10. kello 13.15. Taltiointi on tehty Suensaaren seurakuntatalolla olleesta konsertista.

EJ Posti